

100 aastat kooliharidust Mikitamäel

Vaade Mikitamäe koolimajale.

(Algus «Koidus» nr. 95.)

1950/51. õa. alustasid tegevust internaat ja maanoorte kool. Õpilasi oli 179. Kool asus 6 eri majas. Lahkusid õpetajad L. Toom, H. Siska, A. Toobre, tööle tulid Feodor Lillestik ja Jaan Sikk.

1951/52. õa. määrati direktoriks Ruth Annus. Lahkus Aksel Polli, tema asemele tuli matemaatikat õpetama Helgi Jaakson.

1. septembril 1951. a. avati Plotinas algkool, kuna Kahkva ja Plotina piirkonna õpilastel oli Mikitamäele kaugel käia. Juhatajaks määrati Klara Mälton. Kooli õpilaste arv oli väike ja 1958. a. kevadel lõpetas ta tegevuse.

Kiitusega lõpetasid kooli Eli Kivistik ja Olvi Vahala.

1952/53. õa. toimusid suured muutused kooli juhtkonnas. Direktoriks määrati allakirjutanu (kellena töötas 24 aastat) ja õppealajuhatajaks Nikolai Paisnik.

Koos «Rahu» kolhoosi juhatausega hakkasin astuma energilisi samme rajooni juhtkonna ja Eesti valitsuse ees uue koolimaja ehitamiseks, sest olukord oli halb. Klassiruumid paiknesid 6 erinevas majas, internaat 2-s. Kokku hõlmas kool 8 maja Mikitamäe külas. Ja 1953. a. jaanuaris alustatigi ehitamist.

1953. a. lahkusid Malli Mee-maa ja Paul Mäesaar, tööle tulid Alide Saal (Sonts) ja Oivo Kõrgesaar.

1954. a. toimus kaks suursündmust Setumaa siinpoolses osas. 1. septembrist reorganiseeriti Värskla 7-kl. kool keskkooliks ja Mikitamäel valmis uus koolimaja. Eesti NSV haridusministri asetäitja Voldemar Telling saatis sel puhul koolile läkituse, eeldes, et Mikitamäe uus koolimaja paistab mäekünkalt kaugele-kaugelt nagu tule-torn, hariduse tempel, millest

peab voolama ümbruskonnale vaimuvalgust. Seda on kool võimetekohaselt ka teha püüdnud.

Pikas rongkäigus liikusid õpilased ja õpetajad läbi Mikitamäe vanast koolimajast uue poole, kaasas õppevahendid. Palju külarahvast oli tulnud kooliperet saatma. Viidi ju kool külast ära 1 km kaugusele. Ehitajad korraldasid kooliperale piduliku vastuvõtu ja 150 õpilast ning 12 õpetajat astusid uude majja. Uute õpetajatena tulid tööle Paul Sonts ja Maria Jänessoo, lahkus Jaan Sikk. Elektrik-motoristina võeti tööle Kalju Saaremets.

1955/56. õa. edutati Nikolai Paisnik Leevi kooli direktoriks. Lahkus Olga Jänessoo (Paisnik), tööle tuli Milvi Help.

Et koolimaja ehitati täiesti lagedale põllule, tuli alustada kooliümbruse väljaehitamisega, spordiväljaku ja kooliaia rajamisega. Ees ootas tohutu, aastaid kestev töö. Alustasime kooliaia ja ümbrusega. Istutasime ligi 700 puud ja põõsast, rajasime kõnniteed ja muruplatsid, õunapuu-, marja- ja katseaiad, piirasime kooli maa-ala piirdeaiaga.

Spordiväljakuks eraldati 2 ha põllumaad ja 1955. a. sügisel alustasimegi töödega. Kõik tuli teha käsitsi. Põhilised töövahendid olid labidas ja kanderuum. Direktori ja kehalise kasvatusõpetaja eestvõtmisel ning õpilaste, õpetajate, kooliteenijate ja lastevanemate toetusel tehti ära tohutu töö. Rajati 800 m pikkune piirdeaed, jalgpalliväljak, kaks korv- ja võrkpalliväljakut, 400 m pikkune jooksurada, hüpete, heidete ja tõugete kohad, istepingid 200 pealtvaatajale, spordivahendite kuur, sekretariaadiruum, kõrvalasuvasse metsa laske-

tiir. Vähem kui aastaga olid põhilised tööd tehtud ning 1956. a. suvel toimus vastvalminud spordiväljakul rajooni spartakiaad.

1956. a. veebruaris alustas tööd kooli oma elektrijõujaam. Kooli ruumides töötas Mäe Tarbijate Kooperatiivi toiduainete kiosk.

1956/57. õa. lahkusid Natalja Palandik ja Helgi Jaakson, tööle tulid Veera Leming (Reissar), Ano Roopalu ja Valentina Danilova. Kiitusega lõpetas kooli Maie Lutt.

1957. a. kevadel valmis lõplikult spordiväljak. Siin viidi läbi ka rajooni koolinoorte 1957. a. suvespartakiaad. Kooli eesmärgiks oli see oma kodus võita. Direktor organiseeris 3-nädalase õppe-treeninglaagri, igati püüti tõsta sportlaste meisterlikkust. Kõik see, lisaks õpilaste ääretu spordivai-mustus, aitas tulla koolil üldvõitjaks.

Eesti NSV Haridusministeerium autasustas kooli au- kirjaga ja rahalise preemiaga eduka kehakultuurialase töö eest. 1958. a. autasustati Paul Liidu Põllumajandusnäituse kuldmedaliga 1951.—1957. a. eduka sporditöö eest.

1957. a. sügisel tulid tööle Rein Roos, Bärta Uibo (Lind), Olga Hänninen, Ursula Sisask ja Elvi Seim, lahkusid Maria Jänessoo ja V. Danilova. Õppealajuhatajaks määrati Al-dra Luuskar.

Õpetaja Rein Roos pani aluse kooli esimesele keelpilliorkestri-le. Tema juh-timisel hakati tööõpetuses te-gelema õletöödega, milles õpi-lased saavutasid üle-eesti-lise tunnustuse. 1958/59. õa. tulid kooli orkester ja viituli-solist Mai Roos rajoonis ja Võrus rajoonidevahelisel üle-vaatusel I kohale. See oli suur tunnustus.

1958. a. lõpetasid kiitusega Helju Variksoo (hilisem TPEDI õppejõud) ja Silvia Tohva.

1959. a. otsustati Röpina ra-joonis hakata erilist tähele-panu pöörama küülikukasva-tamisele. Rajooni koolid pidid kasvatama ligi 10 tuhat küüli-kut, sellest Mikitamäe kool 600. Tegelikult suudeti vae-valt 40.

1959/60. õa. tuli vanempio-neerijuhiks Lea Saar. Kool saavutas suure tunnustuse õpi-laste käsitöö ja õpilastööde

näitusel nii rajoonis kui vaba-riigis (õpetaja Rein Roos), Rajooni poolt premeeriti kooli 400 ja haridusministeerumi poolt 700 rublaga.

Samal õppeaastal muretses kool veoauto. Lahkus Rein Roos, kohakaasluse alusel hak-kas laulmist õpetama Heino Sõrmus. Kooli sportlased võt-sid esmakordselt kollektiivina osa koolinoorte vabariiklikust spartakiaadist ja tulid oma grupis III kohale.

1960. a. detsembris, seoses eesseisva Röpina rajooni liik-videerimisega, anti koolile suurem summa raha. Sai mu-retsetud palju spordi- ja õppevahendeid mitmekümne tuhande rubla eest.

1961/62. õa. muudeti kool 8-klassili-

seks. Õpilasi oli 174. Kooli juures töötas maanoorte kool. Jätkus silmapaistev edu spordi alal rajooni- ja vaba-riiklikel võistlustel (keh. kasv. õpetaja Paul Sonts).

1963/64. õa. tõusis taas õpi-laste arv: oli 192 õpilast 8 komplektis.

(Järgneb.)

LEO REISSAR

Õpetajad ja teenindav personal 1968. a. kevadel. Istuvad vasakult: koristaja-kütja Elfriede Lepasaar, õpetajad Heli Häidesk, Ellen Maranik, Ano Roopalu ja Olga Palandik. Seisavad vasakult: õp. Bärta Lind, majandusjuhataja Paul Ohtla, koristaja-kütja Maria Petersoo, dir. Leo Reissar, õp. Veera Reissar, Feodor Lillestik, Aino Soolind, intern. koristaja-kütja Kalju Petersoo, õp. Silvia Vao, Paul Sonts ja Alide Sonts.